

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Vita S. Alexa[n]dri Episcopi & Martyris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

Author in-
uocat S. A-
lypium.

es ea, quæ sunt meliora, memento tuorum filiorum & filiarum: eis que ad sis, & eos
conserua & custodi, deducens ad luminosa bona operum: vt sequentes vestigia,
perueniant ad tuam beatam mansionem. Nequaquam obliuiscaris, ô sancte, qui-
um tuæ mandræ: sed etsi frueris gloria eorum, quæ carent materia, circa diuinita-
tis versans pulchritudinem, nos adspice & nostri miserere, quos & congregasti &
orphanos reliquisti, apertè dicens: Pacem Christi do vobis: valete & conseruemi-
ni, ô filij, & non formidet nec turbetur vestra anima. Ego enim rogabo pro vobis,
& mittetur vobis Spiritus sancti consolatio & auxilium validum: In Christo Iesu
Domino nostro, cui gloria & potentia cum patre & sancto spiritu, nunc & semper,
& in secula seculorum, Amen.

VITA SANCTI ALEXANDRI EPISCOPI ET
MARTYRIS, PER ADONEM ARCHIEPISCOPVM
Treuirensis collecta.

26. Nouem-
bris ordina-
tione S. Da-
masi Papæ.

Oratione
sanctus vir
mortuum
fufcitauit.

OMAE natale sancti Alexandri Episcopi & martyris
sub Antonino Imperatore. Cui beato Episcopo, cum e-
set famosissimus in miraculis, quodam tempore clamor
est quidam mortuus. Cuius parètes cum hortaretur san-
ctus vir vt crederent in Christum, sponderunt se fe-
cturos, si isdem mortuus fuscitaretur. Tunc sanctus vir
oratione facta, conuersus ad corpus dixit: In nomine pa-
tris & filij & spiritus sancti surge. Qui statim surgens, cla-
mare cœpit: Audite parentes & populus vniuersus: di-
ctus à duobus Aegyptijs vultu tererrimis, iraque plenis,
positus sum in obscurissimo loco, vbi erat puteus, sub-
toque veniente quodam iuvene nimio splendore corusco, totus ille locus conre-
muit: & exclamauit iuuenis ille splendidissimus, Remittite puerum, quia vocatur
à famulo Dei Alexandro. Et ecce reductus sum in corpore. Nunc domine Alexan-
der baptiza me in nomine Dei tui, nè vltra videam, quod hodiè vidi. Vocabatur is
Lucius: cum quo baptizati sunt alij centum viginti quinque.

Lucius cum
125. bap-
tizatur.

Vides Missa
nò esse no-
uiciu inuen-
tum, vt nu-
gantur no-
nulli?

S. Alexan-
der
fustibus es-
ditur.

Cumque rumor beatum Alexandrum vbi que spargeret, Antoninus direxit Cor-
nelianum præsidem, vt Alexandrum Episcopum ei exhiberet. Qui inuenit eum die
Dominica in Ecclesia docentem, & Missas agentem, & sicut Imperator iusserat ap-
prehensum perduxit Romam. Secuti sunt autem eum Crescentianus presbyter,
Bonifacius, & Vitalis. Præses verò ligatis manibus eius retrò, obrulit eum Antonino:
à quo interrogatus, cum de Christo constantissimè peroraret, fustibus iustus est
mactari, & grauissimè cædi, deinde in custodiam claudi. Quo cum à militibus duceretur,
Antoninus post illum clamauit: Quatuor dierum à me tibi dantur induciz,
vt deposito cultu natiuitatis tuæ vltro neus aduenias. Cui sanctus vir respòdit: Qua-
tuor dies iam aestima præterisse, quod desideras, hodiè comple.

Iterum gra-
uissime tor-
quetur.

Bestias &
ignes fu-
perat.

Hercula-
nus credit.

Misso igitur illo in custodiã, beatus Crescentianus sedens sub arbore cœpit plo-
rare, & præ tristitia soporatus dormire. Cui visus est Angelus Domini, & dixit ei:
Iam fui ad Alexandrum, & solui vincula eius, & confortavi eum: & nunc nè federa-
tis sub hac arbore, nè fortè Tyranno nunciemini. Eductus igitur de custodia beatus
Alexander, iterum sistitur Antonino, & suspensus in eculo, iubente impio, lampar-
des ardentes circa latera eius appositæ sunt, & vngulis eius corpus abrasum. Deinde
ex eculo depositus, ductus est ad templum Apollinis. In quod ingressus statim
vt orauit, pars aliqua templi, & simulacrum Apollinis cecidit. Antoninus verò
hoc factum magicis artibus depurans, sedens pro tribunali, sanctum Episcopum
ad bestias damnauit. Et cum nulla eum tetigisset, fornacem igneam parari iussit:
& beatum virum in eam iactari. Vt autem sanctus martyr expansis manibus in me-
dio fornacis orauit ad Dominum, totus ignis ita extinctus est, vt nec vestigium
caloris remaneret. Tunc Antoninus de fornace sanctum virum eductum decol-
lari præcepit. Cumque iam duceretur à militibus, quidam iuuenis ex officio An-
tonini, Herculanus nomine, exclamauit dicens: Antonine infensate tyranne, cur
cæcus & surdus perduras? Ecce famulus Dei post virgas, post eculos tuos, & lam-
pades, atque vngularum attractus, post templi & idoli tui ruinam, post leonum &
vrsorum rabiem deuictam, post fornacis ignem extinctum, nunc ad decollandum
gaud

SUM

90
E

gandio repletus vadit. Quis dubitet verum Deum esse, qui ita suos confortat? Antoninus hacaudicens, Infelix, inquit, iuuenis, quid tibi factum est, ut tales sermones loquaris? Et iratus iussit iuuenem teneri, quem cum diuersis cruciatibus afflixisset, gladio consummauit. Beatus vero Alexander cum duceretur, obuiauit ei quadam vidua, quam beatus martyr rogauit dicens: Commoda mihi orarium. At illa praestitit ei. Officiales autem dixerunt mulieri: Perdidisti orarium tuum. Facto itaq; signo Crucis, expoliavit se beatus martyr tunica, & in linea stans, textis sibi de orario oculos, de in positus genibus suscepit gladium, via Claudia, xx. miliario ab Vrbe. Et factus est terramotus, & vicus & thermæ ceciderunt.

Sanctus autem Crescentianus, & hi qui cum illo erant, reuelante martyre, tulerunt sanctas reliquias eius, & sepeliêrunt in loco vbi orans fornacis ignem extinxerat. Et posuit scriptum supra marmor continens: Hic requiescit sanctus & venerabilis martyr Alexander Episcopus. Cuius depositio celebratur vndecimo Calendas Octobris. Cui Papa Damasus postmodum cryptam condignâ faciens, illic cum sexto Calendas Decembris transposuit, quando & festiuitatem ei dicauit. Orarium porro illud sibi praestitum, vnde sibi martyr oculos texerat, mox ut decollatus est, mulieri quidam puerulus detulit, quem Angelum fuisse nō est dubium. Quod illa non sine grandi stupore recepit, & verè martyrem confessâ Alexandrum, Christo credidit.

Is detruncatur.

Eccē quomodo morturus signo sanctissimæ Crucis se munuit.

Reuelante martyre, tulerunt sanctas reliquias eius & sepeliêrunt.

Nota festiuitatem dicatam S. Alexandero per Damasum Papam.

DE SANCTO MAXIMO EPISCOPO RHEGIENSI HOMILIA, QUAE HABETVR INTER EAS, quae Eusebio Emeseno adscribuntur. Est sanè erudita, & ab eius discipulo edita. Nos eam in capita distinximus.

LOCVTURI de perfectione summi antistitis & confessoris, multum veremur, nè merita eius, dum affectus praedicationis insinuat, tenuitas sermonis abscondat. Qui cum à prima aetate nouis virtutibus vsque ad finem quasi semper inceperit, inter ipsa primordia consummatus apparuit. Diu ille sub habitu seculari, Christi militem gessit, diu sanctæ vitæ, quæ sola decet, professionem negauit: diu in hunc mundum positus, extra mundum fuit: diu seductori imposturam fecit, diu mententem sefellit: & cum iam eum mundus animo nō agnosceret suum, vel solo tamen corpore tenebat alienum: ac sic publica conuersatione suscepta, non tam coepit esse quod non erat, quam prodidit quod latebat. Inter hæc stupebat in sinu suo patria ciuem suum peregrinari, & intra fines proprios nouæ conuersationis legibus exulare. Nondum quidem visibiliter exierat de terra sua, & cognatione sua, & de domo patris sui: sed iam spiritaliter reliquerat terram suam, quia nullis inclinabatur concupiscentijs actibusq; terrenis: iam reliquerat cognationem suam, quia nullis iam carnalium necessitudinum detinebatur affectibus, nullis vitiorum, quæ per longam consuetudinem proxima & cognata animæ efficiuntur, velut parentum constringebatur amplexibus. Iam reliquerat domum patris sui, quia in inquisitione aeternæ illius patriæ, supernis intentus, excesserat.

Tum itaque patriarcharum in se complexurus figuram, subito totum reliquit, villam posset obrinere, qui totus est dicturus cum Apostolo: Eccē nos relinquimus omnia, & secuti sumus te. Omnibus prorsus cupiditatibus, velut indumentis exiit, abijciuntur cum seculo extranea bona, vt magis propria ornamenta clarescant. Ista est vera & perfecta conuersio, quando non solum possessio negligitur in rebus, sed etiam passio corporaliter: de domo & de loco suo diuina vocatione dignus egreditur, tanquam Isaac à patre, viua Christi hostia futurus, offertur, & super inuisa Lirientis aræ, totis humeris crucē Domini baiulaturus, imponitur: de qua quidē ara multa priorū animæ in holocaustū & in odorem suauitatis assumi in videda consummatione meruerunt. Super hanc itaq; aram per contritionē carnis & sanguinis, semetipsum Deo immolat: & sicut illic pro Isaac aries occulta mysterij

27. Nouēb. Cap. 1.

Adhuc secularis quam sancte vixit S. Maximus.

In patria degit peregrinus.

Cap. 2. Matth. 19.

Gen. 22.

S. Maximus fit monach⁹ & Lirineasis.

RIUS

27. Nouēb. Cap. 1.